

Jak wikipedistka Daniela Opatrná uctila památku svého prastrýce

Blanka Šrámková: *Nyní dáme prostor paní Daniele. Jak jste se zapojila do projektu Senioři píší Wikipedii příp. do dalších aktivit Wikimedia Česká republika?*

Daniela Opatrná: Absolvovala jsem kurz Wikipedie pro začátečníky a potom navazující kurz Senioři píší Wikipedii pro pokročilé. Prožívala jsem v té době dost těžké období. Zemřeli mi oba milovaní rodiče. Navíc jsem odešla ze zaměstnání, které mě nesmírně bavilo a uspokojovalo. Můj muž už byl pět let v důchodu a neustále si přál, abych už také skončila. Přiznám se, že mi pak trochu chyběl takový ten aktivnější život. Již čtvrtým rokem studuji na univerzitě třetího věku a v rámci tohoto studia jsme dostali informaci o možnosti kurzů Senioři píší Wikipedii. Jsou to kurzy pořádané jednou týdně, já jsem chodila do kurzu, který je v Městské knihovně v Praze.

A jaká byla Vaše motivace?

U mě to bylo trochu zvláštní. Já jsem kdysi hledala informaci o svém prastrýci Ing. Františkovi Stočesovi, který byl ředitelem kbelského letiště, později vrchním ředitelem Československých aerolinií. Byl to nadšený průkopník letectví v naší zemi. Zjistila jsem ve Wikipedii, že toto heslo zatím chybí. Já jsem Wikipedii používala téměř denně, mnoho let. V rámci kurzů jsem proto psala o tom svém prastrýci popraveném nacisty v roce 1942 po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Ten článek považuji za takový hezký dárek svému otci.

To znamená, že strýc byl popraven v té vlně po heydrichiádě?

Daniela Opatrná: Ano. On v té době byl stále vrchním ředitelem Československých aerolinií. Nabádal naše letce, aby opustili zemi a schovával materiály před nacisty. Byl zatčen, vyslýchán v Petschově paláci a zastřelen na Kobyliské střelnici. Já jsem mu [tím svým článkem](#) vzdala hold. Ing. Stočese považuji za statečného člověka. Pro mého tátu, který s ním vyrůstal a velmi si ho vážil, byl životním vzorem.

Tatínek se Vašeho článku nedožil, že?

Daniela Opatrná: Ne, zemřel již několik let předtím.

V čem vidíte přínos projektu Senioři píší Wikipedii?

Projekt považuji za zcela výjimečný. Už z toho důvodu, že mnoho starších lidí trpí samotou, nebo by rádo našlo ještě nějaké uplatnění. Je to úžasná možnost se nadále nějak realizovat, být prospěšný komunitě, mladým lidem. Kurzy se přizpůsobí tempu účastníků, jejich znalostem výpočetní techniky, rychlosti vstřebávat nové informace. Dostáváme k tomu [krásná skripta](#), doma podle skript je možno si vše zopakovat, na konci kurzu je doporučeno napsat nějaký článek podle vlastního výběru. Není to ale povinnost. Já jsem právě psala o tom svém prastrýčkovi. Žiji se svojí dcerou a mám vnučky, takže toho času mám velice málo.

Wikipedie je opravdu velice dostupná, spousta mladých lidí ji potřebuje ke svému studiu nebo pro svůj zájem. Nevím, kolik je přesně denně návštěv. Mám dojem, že 2 miliony. Před časem, když běžel televizní seriál o Marii Terezií, tak bylo 650 000 zobrazení během několika dní na Wikipedii jen k heslu Marie Terezie. (*pozn. návštěvnost české Wikipedie je asi [3 miliony zobrazených stránek denně](#) a jedná se odhadem o 750 000 lidí za den, kteří si na ní najdou cestu*)

Vy se v komunitě wikipedistů angažujete i po kurzech. Co třeba děláte?

Účastním se ad hoc jako dobrovolník různých festivalů. Byla jsem ve vile Pellé, kde byl v rámci festivalu Fresh senior stánek Wikipedie. Byla jsem na veletrhu v Paláci Žofín, kde opět Wikimedia měla svůj stánek. Chtěla bych se odvděčit za ty dva kurzy, které považuji skutečně za krásný dárek seniorům, neboť jsou dostupné i finančně - kurzy jsou zdarma.

Napadá vás ještě nějaký přínos, který pro vás kurzy měly?

Člověk si posílí respekt ve své rodině. Moje vnučky, když zjistily, že chodím do školy, tak to na ně udělalo obrovský dojem. Stejně tak, když té starší jsem ukazovala článek, kterého jsem autorkou...

Co vás na Wikipedii nejvíce baví?

Že člověk není jediný autor. V té komunitě je to úžasné. Jsou tam zkušení členové - patroláři, jakoby experti, kteří dobrovolně kontrolují obsah článků, zda splňují pravidla Wikipedie. To je fascinující! Články se píší anonymně pod nějakou přezdívku. Můj strýček se narodil ještě za Rakousko – Uherska a někdo mi tam doplnil fotografii matrice, kde je uveden můj prapradědeček a je tam právě záznam o narození tohoto prastrýčka, je tam adresa, kde bydlel. Vždy to musí být „ozdrojováno“. Datum popravky jsem uvedla podle tatínkových záznamů, někdo mi to tam upravil a dal tam zase fotografii z památníku v Kobyliské střelnici, kde je uvedeno jméno a přesné datum úmrtí. Takže je to trošku komunitní práce. Lidé si pomáhají, aby články byly v maximální kvalitě, maximálně přesné. Já mám bohužel strašně málo času, abych se tomu mohla více věnovat. Zase na druhou stranu výhodou je, že si to můžete časově rozvrhnout. Není potřeba někam dojet na čas, odevzdat do termínu, vlastně si ten článek můžete rozpracovat, kdy na to budete mít čas, organizovat se podle svého.

Jak se díváte na téma věkové diverzity? Je vůbec zapotřebí dělit wikipedisty na seniorské a neseniorské, studentské apod.?

Daniela Opatrná: Za svůj profesní život jsem prošla spoustou školení a nejcennější pro mě je vždy diverzita jejich účastníků. Nerada říkám, že muži jsou takoví – ženy jsou takové. Nerada rozdělují, ale naopak hledám společné styčné body. Senioři sice mají například nižší fyzické schopnosti atd., ale ve spoustě věcí se někteří třeba daleko více shodnou s těmi mladými, než se svými vrstevníky. Já například v politických názorech, zájmu o hudbu či malířství. K harmonickému soužití patří určitý náhled na život a znalosti, dovednosti, a proto je Wikipedie tak důležitá.

Lucie Schubert: To je přesně ono, proč je pro nás důležitá offline komunita! To, co tady vypráví paní Daniela, je nepřenositelný zážitek.

Daniela Opatrná: Wikipedia je výsledkem obrovského nadšení a entuziasmu. Většina té komunity jsou dobrovolníci a to je na tom fascinující. Kromě určitého uspokojení z dobře odvedené práce za to žádná odměna není. Mnoho lidí tomu projektu věnuje obrovské množství času.

Milé dámy, děkuji Vám oběma za poutavé vyprávění o Wikimedii a wikipedistech i za krásný závěr.